

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Din p
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—
„ „ „ 1/2 „ 300.—
„ „ „ 1/4 „ 150.—
„ „ „ 1/8 „ 75.—
„ „ „ 1/16 „ 37.50

VIII. letnik.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1925.

Štev. 1.

Našim prijateljem!

Z današnjo številko začne tudi «Obrtni Vestnik» novo leto. Navada je med znanci in prijatelji, da si ob Novem letu sežejo v roke in da si vzajemno želijo srečo. Sledeč temu staremu običaju, se obrača tudi «Obrtni Vestnik» ob začetku novega leta na svoje prijatelje z željo, da bi jim novo leto prineslo zdravje in blagostanje.

«Obrtni Vestnik» bo tudi v novem letu veren principom in nalogam, ki si jih je vzel ob ustanovitvi, zasledoval samo interese obrtništva, se boril za njegove pravice, grajal nedostatke naše uprave in zakonodaje, ne oziraje se pri tem na nobene druge momente nego samo na interese našega obrtništva.

Kakor doslej, bo naš list tudi v bodoče pravi glasnik malega obrtnika. Tolmačil bo javnosti in kompetentnim organom težnje in zahteve obrtniškega stanu, zahteval remediuro povsod, kjer se iz nerazumevanja obrtniških interesov zapostavlja ves naš stan. Dajal bo inicijative za povzdigo in prosep obrtništva ter skušal, da z dobrimi nasveti in potrebnimi informacijami pomaga splošnosti in posameznikom v borbi za vsakdanji kruh.

Težke in polne odgovornosti so naloge, ki jih vrši naš list, in da bo mogel i v bodoče uspešno vršiti, mu mora stati ob strani vse naše obrtništvo. Vsi moramo listu pomagati, bodisi s tem, da ga podpiramo z naročnino, da mu pridobivamo novih naročnikov, da mu dopisujemo, skratka, da mu posvečamo svojo pozornost in svoje zaupanje vedno in povsod. Brez vsestranske podpore ne moremo pričakovati, da bo delo «Obrtnega Vestnika» rodilo tako obilen sad, kakor bi ga bilo sicer pričakovati. Uprav tu pa peša najbolj delo našega glasila. S ponovnimi pozivi se je v teku minulega leta obračal «Obrtni Vestnik» na stanovske tovariše, da listu pomagajo, da ga razširjajo. Vsak poziv je bil zamen. Število onih, ki se zavedajo velike važnosti, ki jo ima lastno glasilo za stanovske interese, je kljub pozivom ostalo neizpremenjeno. Dvomimo, da bi tu denarno vprašanje igralo sploh kako vlogo, vsaj je naročnina tako malenkostna, da ne more pri gospodarstvu še tako revnega obrtnika priti v poštev. Vzrok temu ni denar, nego druga hujša hiba, na kateri peša vsako delo za prosep našega stanu, hiba, ki leži kakor prokletstvo na obrtništvi, to je naša stanovska nezavednost. Mnogo započetih akcij, ki bi mogle prinesiti obrtništvi naj-

bolj dalekosežne uspehe, je obsojeno na smrt samo zbog nezavednosti, ki tira mnoge tako daleč, da delajo celo proti interesom lastnega stanu.

Koliko pripadnikov našega stanu poznamo, ki so naročeni na vse mogoče politične liste, a ne čutijo potrebe, da bi se naročili tudi na svoje stanovsko glasilo. Zdi se, da jim napis «obrtiški» ne prija.

Želja, ki spremlja današnje novoletno voščilo, je tedaj predvsem ta, da vzbudimo pri svojih sotovariših stanovsko zavest, da postanejo vsi pravi naši tovariši, to je ne samo tovariši po delu, ampak tudi po — srcu in duhu. Dokler se ne bo vsak zavedal, da je član ene in iste velike družine in da more samo skupen nastop vseh članov zagotoviti uspeh naših akcij, bo vsako delo za skupne stanovske interese brezuspešno. Kot minimum pa, kar moremo danes zahtevati od posameznika v dokaz za to, da prizna svojo pripadnost k obrtniškemu stanu, je, da si naroči «Obrtni Vestnik». Imamo pa tudi mnogo tovarišev, ki bi mogli posvetiti listu svoje duševne moči ter mu pomagati z gradivom, poročati o težnjah podeželskega obrtništva, kateremu more list v največji meri pomagati, pošiljati poročila o obrtniških zborovanjih itd. Čim večji bo krog naročnikov, tem večjih uspehov si je obetati od lista!

Ob tej priliki nam je dolžnost, da se našim dosedanjim sotrudnikom najiskrenejše zahvalimo in jih prosimo, da nas tudi v bodoče podpirajo.

Razširitev delokroga poslovalnic okrožnega urada za zavarovanje delavcev.

(Predlog g. J. Zdravca, sprejet v plenarni seji Trgovske in obrtniške zbornice dne 19. decembra 1924.)

Naloge, ki jih danes vršijo poslovalnice Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, so zelo skromne. Razen golega posredovanja med zavarovanci in okrožnim uradom ne vršijo poslovalnice nobenih ali skoro nobenih bistvenih funkcij socialnega zavarovanja. Zato najdemo pri sedanji organizaciji socialnega zavarovanja z ene strani, da imajo poslovalnice minimalen delokrog, z druge strani pa vidimo, da je okrožni urad preobremenjen celo z agendami lokalnega značaja, ki jemljejo temu uradu potrebno prožnost in težko ovirajo njegovo

poslovanje. Tudi je to vzrok, da se zbog pomanjkanja ožjega stika zavarovancev z nosilci zavarovanja, ki je osobito pri bolniškem zavarovanju neobhodno potreben, množijo pritožbe proti poslovanju okrožnega urada in da zbog tega tudi interesi lokalnih faktorjev na uspešnem razvoju socialnega zavarovanja samega čim dalje bolj ginevajo.

Da se z ene strani okrožni urad razbremeni in da se njegovo poslovanje poenostavi in pospeši, z druge strani, da se navežejo čim tesnejši stiki med vsemi, pri zavarovanju prizadetimi interesi in nosilci zavarovanja samega, je neobhodno potrebno, da se delokrog poslovalnic razširi in da se jim predajo vse funkcije lokalne službe, ki jih danes vrši okrožni urad.

Predvsem naj bi vršile poslovalnice celokupno prijavno in odjavno službo, uvrstitev zavarovancev v mezdne razrede, predpisovale naj bi prispevke, vršile izplačevanje podpor in dajatev, nosile celotno skrb za zdravljenje članov, kontrolo bolnikov in rentnikov ter vodile točno evidenco vseh zavarovancev. Ker prisojta že sedanji zakon poslovalnicam vse te funkcije, je neobhodno potrebno, da se ta zakonita določila praktično tudi izvedejo.

Da more bolniško zavarovanje v polni meri ustrezati svojemu namenu, mora biti njegova organizacija taka, da je ob potrebi vedno na razpolago; tudi dosedanje občevarje centrale z interesi glede prijav, odjav, evidence itd. je zelo nepraktično in neokretno ter povzroča mnogo nepotrebnega dopisovanja. Tem nedostatkem bi se dalo v praksi z dodelitvijo gori navedenih funkcij poslovalnicam od pomoči. Tudi ne bi bila ta reforma združena z nikakimi denarnimi stroški, ker razpolagajo poslovalnice že danes z zadostnim uradniškim osebjem, ki bi te nove, njim že v zmislu zakona pripadajoče posle mogle brez vsakih novih moči pri že sedaj obstoječem staležu uspešno izvrševati. Ni treba pri tem posebej poudarjati, v koliko se s tem razbremeni okrožni urad, pospeši njegovo poslovanje in koliko se bo s tem povzdignila važnost poslovalnic.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani se usoja zato v interesu vseh pri zavarovanju prizadetih strank kakor tudi v interesu zdravega razvoja socialnega zavarovanja samega staviti predlog,

da naj Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu blagovoli v zmislu obstoječih zakonskih določil narediti, da se gori navedene funkcije, in sicer prijava in odjava zavarovancev, njih uvrstitev v mezdne razrede, predpisi prispevkov, izplačevanje podpor in dajatev, skrb za zdravljenje članov, kontrola bolnikov in rentnikov in celokupna evidenca vseh zavarovancev, izločijo iz delokroga Okrožnega urada za zavarovanje delavcev in prenesejo v delokrog poslovalnic, ki se naj po obstoječem paritetnem načelu opremijo s sosveti.

Osnutek novega obrtnega zakona.

Na plenarni seji Trgovske in obrtniške zbornice dne 19. decembra 1924. je podal referent g. dr. J. Pretnar glede del za osnutek novega obrtnega zakona naslednje poročilo:

Zbornica je v odsekih obravnavala 17 načelnih vprašanj, ki jih ji je stavila ministerijalna komisija

za izdelavo novega obrtnega zakona, ter prišla do zaključkov, ki si jih dovoljujem v sledečem na kratko reasumirati:

K prvemu vprašanju, ki se tiče gospodarskih in pridobitnih zadrug, zavzema zbornica stališče, da se ima njih poslovanje podrediti določbam obrtnega reda, ker ima dejansko vse bistvene znake obrtnosti. Izvzamejo naj se edinole Reifeisnove kreditne zadruge in poljedelske zadruge, ki samo svojim članom nabavljajo izključno za poljedelstvo namenjene potreščine, kakor semena, gnojila, sadike, orodja in stroje ali pa prodajajo izključno le poljedelske pridelke svojih članov.

Na vprašanje, kako se imajo razdeliti obrti in urediti pogoji za njih nastop, daje zbornica sledeči odgovor:

Obrti naj se dele v proste, katere nastopi lahko vsakdo, ki je izpolnil splošne pogoje samostojnega obrtovanja, dalje na dokaz usposobljenosti vezane obrte, ki bi bili rokodelski, trgovski, ki se pečajo s prodajo v stalnem obratovališču, trgovske agenture in špediterski obrt. Tretja skupina naj bi bili koncesijonirani obrti.

Rokodelski obrti in koncesijonirani obrti so izrecno naštet in je zbornica poleg dosedanjih sprejela še nekatere nove.

Dokaz usposobljenosti se ima poosttriti in posebno pri rokodelskih obrtih uvesti mojstrski izpit poleg vajeniškega in rokodelskega (pomočniškega).

Industrijski obrti imajo biti prosti. Vendar pa morajo taka industrijska podjetja, ki vzgajajo vajence, imeti usposobljenega delovodjo in biti člani pristojne obrtniške zadruge.

Bistveni znaki industrijskega podjetja se imajo navesti v obrtnem zakonu samem.

Stavbni obrti so se uredili na posebnih anketah interesiranih inženjskih, industrijskih, obrtniških in strokovnih šolskih krogov, med katerimi se je doseglo v vseh bistvenih točkah soglasje in si je vsled tega zbornica v glavnem osvojila predloge ankete.

Drogerijski obrti naj se uvrste med koncesijonirane ter pod eno koncesijo združi vse ono, s čimer so se na podlagi raznih obrtnih listov in koncesij drogeristi pri nas dejansko pečali.

Krošnjarije naj se odpravi. Izjema naj bi bila dopustna le za krošnjarije iz izdelki domačega obrta (hišne industrije).

Sejmarstvo naj se dovoli že obstoječim sejmarjem še nadalje kakor doslej, dovoljenja novih sejmov in izdajanje sejmarskih listov pa naj se za bodoče ukine.

Razmerje delojemalca napram delodajalcu, ako podjetje le tega spada pod obrtni zakon, se ima urediti v tem zakonu. S tem se bodo popravile mnoge pogrške, ki jih je zakrivila naša socialna zakonodaja.

Zadruge obrtnikov imajo biti obligatorne. Glede obligatornosti pristopa zadrug k zvezam je bilo v obrtem odseku mnenje deljeno, proti, v trgovskem odseku pa soglasno za obligatornost.

Vsi odseki so se izjavili z ozirom na splošno zahtevo vseh merodajnih obrtniških, trgovskih in industrijskih korporacij soglasno za to, da se imajo urediti zbornice s posebnim in ne z obrtnim zakonom in da morajo všteti skupne s samostojnimi odseki. Volitve imajo biti direktne in tajne.

Institucija obrtnih sodišč se je izkazala za jako dobro in naj zato ostane.

Pristojnost obrtnih oblasti prve stopnje, kakor obstoja danes v Sloveniji, naj ostane v glavnem enaka.

Vendar pa naj se da obrtniškim zadrugam mnogo več vpliva pri reševanju obrtnih zadev in sosebno preuredi obrtno nadzorništvo.

Zbornica končno opozarja, da smatra za enkrat uvedbo enotnega obrtnega zakona za vso kraljevino še za preuranjeno. Radi velikih razlik med naziranjem gospodarskih krogov raznih pokrajin glede tega vprašanja in pa velika razlika v razvojni stopnji obrta je neobhodno potrebno, da se na projektu dela temeljito, kar pa zahteva dolgotrajnega proučavanja.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v I. četrletju 1925.

(Opozoritev Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.)

I. Vložitev napovedi.

a) **Za dohodnino.** — Rok za vložitev napovedi za leto 1925. poteče koncem meseca januarja 1925. Do tega roka mora vsakdo vložiti napoved iz lastnega nagiba brez posebnega poziva, da se ogne zamudnim posledicam § 205. zakona o osebnih davkih.

b) **Za rentnino.** — Hkratu z napovedjo za dohodnino je vložiti tudi napoved za rentnino. Za vložitev napovedi za rentnino ne dobi nihče posebnega poziva. Napovedi za rentnino ni treba vlagati davkoplačevalcem, ki že plačujejo rentnino in svojega bivališča tekom leta 1924. niso izpremenili, ako se njihovi rentnini zavezani dohodki niso pomnožili.

Tiskovine za te napovedi se dobe pri davčnih oblastvih in davčnih uradih.

Napovedi so po tarifni postavki 231. zakona o taksah in pristojbinah zavezane taksi po 5 Din, ki se prilepi na napoved.

Komur je nemogoče vložiti napoved v določenem roku, naj še s primerno utemeljitvijo prosi za podaljšanje roka.

II. Naznanilo o izplačanih službenih prejemkih.

Vsak, ki izplačuje službene prejemke na leto za eno osebo več nego 5000 Din, je dolžan vložiti naznanilo o izplačanih prejemkih v leto 1924. do konca meseca januarja 1925.

Za to naznanilo ni plačati nobene takse.

III. Razgrnitev predpisanih izkazov in prizivni roki.

O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila v četrtem četrletju 1924., bodo predpisni izkazi razgrnjeni prvih 15 dni meseca januarja 1925., kolikor niso bili davčni zavezanci na razgrnitev izven tega roka posebej opozorjeni.

Prizivni rok se pričinja s 16. dnem po razgrnitvi in traja 15 dni.

IV. Jamstvo za dohodnino.

Industrijski obrati, ki so na podlagi jamstva za dohodnino, uveljavljenega s členom 155., št. 4. finančnega zakona za leto 1924./1925. pobrali dohodnino od izpremenljivih službenih prejemkov svojih nameščencev, so dolžni v četrtem četrletju 1924. pobrane zneske odpremiti davčnemu uradu do 14. januarja 1925. s posebnim izkazom v dveh izvodih.

V. Davek na poslovni promet.

a) Davkoplačevalci, katerih promet v letu 1924. ni presegal zakonito določene meje 360.000 Din in ni bil manjši od 15.000 Din; potem vse svobodne profesije ne glede na

velikost opravljenega prometa, so dolžni do dne 31. januarja 1925. vložiti predpisano prijavo, ne da bi čakali na posebni poziv davčnega oblastva.

Napovedati je promet v letu 1924.

b) Vsa podjetja, zavezana javnemu polaganju računov, družbe z omejeno zavezo in vsi oni obrati in ona podjetja, katerih promet je presegal v minulem letu 360.000 dinarjev, morajo voditi knjigo opravljenega prometa in predložiti najpozneje v 30 dneh po preteku vsakega četrletja prijave ter hkratu plačati odpadajoči 1 odstotni davek na poslovni promet.

c) Davkoplačevalci, ki so bili že v letu 1924. zavezani voditi knjigo opravljenega prometa, so dolžni predložiti prijavo in plačati davek na poslovni promet za četrto četrletje 1924. do 30. januarja 1925.

Prijave za davek na poslovni promet so zavezane taksi 5 Din.

Davčni zavezanci, ki prijav sploh ne bi vložili ali ne vložili v določenem roku, odnosno bi napovedali manjši nego dejanski opravljeni promet, zapadejo kazni ter izgube tudi pravico pritožbe zoper odmero davka.

VI. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. februarja 1925. dospejo v plačilo direktni davki za I. četrletje 1925. Davčni uradi so upravičeni jih prisilno izterjavati, če se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti in zaračunati poleg 8 odstotnih zamudnih obresti še za opomin 4 odst. terjanka zaostanka.

Statistika trgovskega in obrtniškega gibanja.

Iz poročila, podanega na zadnji plenarni seji Trgovske in obrtniške zbornice, posnemamo naslednjo zanimivo statistiko o trgovskem in obrtniškem gibanju:

V drugem četrletju letošnjega leta je znašalo število prijav obrtniških obratov 590, število odjav po 203, v tretjem četrletju pa je bilo že samo 379 prijav in 178 odjav. Ako primerjamo te številke s povprečnim številom prijav in odjav lanskega leta, ki so znašale mnogo nad tisoč, vidimo vedno večje nazadovanje in znatno ustaljenje gibanja, ki je naravna posledica vladajoče stagnacije in kreditnih težkoč.

Pri trgovinskih obratih je bilo v drugem četrletju prijavljenih 564 novih obratov in odjavljenih 396, tako da znaša prirastek 168 obratov. V tretjem četrletju pa je znašalo število prijav samo 329, dočim je število odjav padlo na 268, tako da ostane kot prirastek samo 61 obratov. Ta statistika sama je najjasnejši dokaz poslovne krize in težavnih razmer za stanovanje novih obratov, v katerih se nahajamo. Relativno največje je število prijav za trgovino z mešanim blagom, ki znaša v drugem kvartalu 94, v tretjem pa 37, dočim znaša število odjav v isti dobi 52, odnosno 36. Na drugem mestu je trgovina z lesom s 54, odnosno 22 prijavami ter 27, odnosno 13 odjavami, na tretjem pa je trgovina z deželnimi pridelki s 34, odnosno 15 prijavami in 19, odnosno 13 odjavami. Poleg tega beležimo še v sejmarstvu znaten prirastek, in sicer v drugem četrletju 53 prijav proti 19 odjavam, a v tretjem četrletju 24 prijav proti 14 odjavam.

Večjih obrtniških podjetij, odnosno podjetij na tovarniški način je bilo prijavljenih v drugem četrletju 25 in objavljenih 7, a v tretjem četrletju 26 in

odjavljenih 6. Večina odjav se nanaša radi vedno hujše stavbene krize na izdelavo cementnih izdelkov.

V trgovskem registru je bilo v tretjem četrtletju nanovo vpisanih 20 posameznih tvrdk, pet javnih trgovskih družb, 12 družb z omejeno zavezo ter pet delniških družb, a v združenem registru pa 10 zadrug. Izbranih pa je bilo v istem času 6 posameznih tvrdk in 4 javne trgovske družbe ter 2 zadrugi. Konkursi so bili razglašeni nad 4 tvrdkami, in sicer 1 posamezno tvrdko, 1 delniško družbo in 2 družbami z omejeno zavezo. Število poravnjav znaša 4 in se nanaša samo na posamezne tvrdke.

Iz seje obrtnega odseka Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Obrtni odsek Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je razpravljal v dvodnevni seji 17. in 18. decembra t. l. o važnih obrtnih vprašanjih. V naslednjem omenimo le, da se je velik del debate vršil o načrtu novega obrtnega reda. V glavnem so se sprejele bistvene zahteve našega obrtništva, izvzemši zahtevo, da se imajo po novem obrtnem zakonu uvesti obligatorne zveze obrtnih zadrug. V tem pogledu so bila mnenja deljena in je bilo vprašanje v svrhu končne odločitve odloženo na prihodnjo sejo, do katere naj bi se ponovno ugotovilo pri obrtniških zadrugah njihovo načelno mnenje, ali naj bodo zveze obligatorne ali fakultativne. Pripomniti bi bilo, da so se Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani, dalje Zveza obrtnih zadrug v Mariboru, Zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani in Zveza gostilničarskih zadrug v Celju izrekle za obligatornost. Soglasno so bili za obligatornost tudi trgovski krogi, sosebno Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani, vsled česar je trgovski odsek zbornice, ki je zbroval dne 18. t. m., sprejel soglasno predlog, da se uvedejo obligatorne zveze zadrug (gremijev).

O tem vprašanju hočemo posebej še izčrpnjeje izpregovoriti, da se odpravijo vsi pomisleki in nasprotstva, v kolikor sploh še obstoje. Upanje, da se ta sporna zadeva spravi v edino pravo smer, je dano, ker tudi nasprotniki obligatornosti zvez zadrug v splošnem priznavajo utemeljenost razlogov, ki jih navajajo zagovorniki obligatornosti. Treba je le, da se razprše njihovi pomisleki, ki v glavnem bazirajo na tem, kako rešiti vprašanje finansiranja zvez.

Razpravljalo in sklepalo se je nato o novi uredbi o delovnem času in o odpiranju in zapiranju obratov. Sledila je daljša debata o predlogu glede oslonitve Urađa za pospeševanje obrta na Trgovsko in obrtniško zbornico. Nadalje se je zbornica pečala z nekaterimi važnimi načelnimi vprašanji obrtnopravnega značaja. Tozadevno hočemo priobčiti nekatere načelne izjave v prihodnjih številkah.

Obrtni odsek se je bavil končno z dispencznimi zadevami ter rešil sledeče dispenczne prošnje:

Anton Steiner, mestni tesarski mojster v Ljubljani, za krovski obrt, odbito; Anton Lapuh iz Brezine pri Brežicah za čevljarški obrt, priporočeno; Martin Ozimec iz Melincev za kolarski obrt, priporočeno; Karel Čarman iz Matjaševcev za čevljarški obrt, priporočeno; Josip Plut iz Sodjega vrha za čevljarški obrt, odbito; Rudolf Žitnik iz Ljubljane za vodnoinstalacijski obrt, odbito; Anton Marinc od Sv. Magdalene pri Rogatcu za pekovski obrt,

priporočeno; Franc Štante od Sv. Lovrenca pod Prožimom za lončarski obrt, priporočeno; Franc Teran iz Preddvora za krojaštvo, priporočeno; Franc Studen iz Sebenj za čevljarstvo, priporočeno, Franc Erzar, mizarški mojster iz Cerkelj, za pleskarstvo, odbito; Fani Troha z Babnega polja za pekovski obrt, odbito; Lovro Marinčič iz Sodovcev za zidarsko koncesijo, priporočeno le pod pogojem, če prestane uspešno izpit; Anton Kolenc iz Trboj za čevljarstvo, priporočeno; Anton Križman iz Št. Jurja pri Grosupljem za namestnika pri izvrševanju omejene zidarske koncesije, bi se mogla priporočati le pod pogojem, če dovrši še enoletno polirsko službo, odnostno če prestane z uspehom predpisani izpit. Jože Romih iz Selovega pri Celju za čevljarstvo, se ne ugovarja; Ivan Flis iz Prožinske vasi za kolarstvo, odbito; Janez Strašičar iz Štrukljeve vasi za kovaštvo, priporočeno z izključitvijo podkovskega kovaštva; Ivan Gogala z Jesenic za čepičarstvo, le izjemoma priporočeno in to pod pogojem, da z uspehom prestane pomočniško preizkušnjo; Ivan Žebovec iz Most pri Kamniku za mesarstvo, odbito; Stefan Kous iz Gorice v Prekmurju za čevljarstvo, priporočeno pod pogojem, da z uspehom prestane pomočniško preizkušnjo; Ignac Korošec iz Ličenc za sodarstvo, priporočeno; Ferdinand Sluga iz Spodnje Hudinje za čevljarstvo, odbito; Alojzij Žnidar iz Frankolovega za čevljarstvo, priporočeno, Franc Pontello iz Črnomlja za sedlarstvo, priporočeno; Alojzij Bombek iz Žreč za krojaštvo, priporočeno; Frančiška Jauhara, gostilničarka in trgovka iz Mavčič, za pekovski obrt, odbito; Anton Mohor, voščeničar in medičar v Kranju, za slaščičarstvo, priporočeno pod pogojem, da prestane z uspehom pomagalsko preizkušnjo; Ferdinand Pečaver iz Vavpe vasi za mizarstvo, priporočeno pod pogojem, da prestane z uspehom pomagalsko preizkušnjo; Jurij Kozjan za čevljarstvo, Janez Doleš iz Cerknice za mizarstvo in Anton Tehavec iz Rakitnice za čevljarstvo, pri vseh treh odbito; Jožef Abram iz Blance za čevljarstvo, priporočeno; Janez Šterk iz Kočevja, prijava podružnice, za mizarstvo, naj se ne vzame na znanje, ker vse kaže na to, da gre le na videz za podružnico, dejansko pa za prikrivanje neupravičenega samostojnega izvrševanja mizararskega obrta od strani Grdešiča v Dobličah, Marija Stelcer iz Mrzlega Studenca za žago in mlin, priporočeno pod pogojem, če prosi za naše državljanstvo; Valentin Sodnik z Bukovice za zidarski obrt, odbito; Franc Žrjav iz Dola za soboslikarstvo, odbito; Rudolf Klepej iz Laškega za mehanikarski obrt, priporočeno pod pogojem, da napravi pomočniško preizkušnjo; Franc Praterner iz Gaberij za bičarstvo, priporočeno; Marija Čebulj iz Adergasa za pekovstvo, odbito; Uršula Kremžarjeva iz Luž za pekovski obrt, odbito; Ivan Doltar, odobritev namestnika v podružnici za podkovski obrt v Gradacu pod pogojem, da naredi namestnik podkovsko preizkušnjo; Matija Verderber iz Vilpe pri Kočevju za kovaštvo, priporočeno, izključivši podkovsko kovaštvo; Franc Spess, zidarski mojster v Mariboru, za krovski obrt, odbito; Franc Avšič iz Sneberij za razširjenje omejene koncesije, odbito; Martin Ivnik iz Zabukovja za slikarstvo in pleskarstvo, priporočeno pod pogojem, da naredi pomočniško preizkušnjo; Matija Cimerman iz Turnega za mizarstvo, priporočeno; Marko Cindrič, trgovec iz Babnega polja, za pekovski obrt, priporočeno pod po-

gojem, da naredi pomočniško preizkušnjo, Rudolf Hlebš iz Kranja za steklarski obrt, odbito; Franc Flerin iz Domžal za klobučarstvo, priporočeno; Simon Jus s Ptujске gore za mizarstvo, priporočeno; Franc Meke iz Dolenje Rake za fotografski obrt, priporočeno pod pogojem, da napravi pomočniško preizkušnjo; Ivan Ruch iz Metlike za krovstvo, odbito; Anton Turk iz Št. Janža za čevljarstvo, priporočeno; Janez Rus za premestitev tesarske omejene koncesije, odbito radi pomanjkanja krajevne potrebe.

Dospelost nekaterih perijodičnih taks.

(Opozoritev Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.)

a) Dne 15. januarja 1925. je drugi termin za plačilo takse na reklamo v obliki napisanih in naslikanih stalnih objav, ki se obešajo na raznih krajih ali so izdelane na zidovih, ogradah, tramvajih itd., kakor tudi v obliki svetlobnih objav. Če se taksa ne plača pravočasno, se naloži za kazen trikratna redna taksa (tar. post. 8. tarife k zakonu o taksah in pristojbinah).

b) Od kuponov ali dividende kakor tudi od tantijem se plačuje po pripombi 5. k tarifni postavki 10. taksa 1%. Ta taksa se mora položiti pri pristojnem finančnem oblastvu v 15 dneh po odobritvi bilance. Prekoračenje tega roka se kaznuje s trikratnim zneskom redne takse.

c) **Dopolnilno prenosno** takso po tarifni postavki 12., pripomba 12., za leto 1925., kolikor ne dosega višine 500 Din, je plačati v celotnem iznosu do dne 31. januarja 1925., ako pa taksa preseže 500 Din, je plačati v istem roku prvi četrtletni obrok za leto 1925. Kdor ne plača te takse v določenem roku, plača poleg redne takse 8% zamudne obresti in kot kazen še dvakratni znesek nepoložene takse.

č) Do dne 15. januarja 1925. morajo delniške družbe predložiti davčnemu uradu **seznamek otvorjenih ali tekočih računov** v minulem polletju in takso po 20 Din (na leto) prilepiti na seznamek. Prepozno plačilo se kaznuje s trikratno redno takso.

d) **Točarinsko takso** (za pravico, da se točijo pijače) za prvo polletje 1925. je plačati do 31. januarja 1925. Zakasnitev plačila se kaznuje s trikratno redno takso.

Pravico za točenje pijač morajo oni, ki vsled občutnosti te takse od leta 1925. dalje ne nameravajo več točiti pijač, odjaviti še tekom leta 1924. pri finančni kontroli ali pri finančnem okrajnem ravnateljstvu.

e) Letna taksa po 200 Din za **biljarde** za leto 1925. zapade v plačilo do dne 15. januarja 1925., sicer se povere kazen v izmeri trikratne redne takse.

f) **Takso za vozila** (avtomobile, fjakerske in polfjakerske vozove) je plačati v Ljubljani in v Mariboru do konca meseca februarja, v drugih krajih pa do meseca januarja 1925., sicer se zamudniku naloži kazen v izmeri trikratne redne takse.

Pravila mojstrske bolniške blagajne.

(Nadaljevanje.)

§ 17. Knjigovodstvo in računski zaključek.

1.) Poslovalnice vodijo računske knjige po pravilih enostavnega knjigovodstva, in sicer ločeno za poslovanje osrednje blagajne in za poslovanje po-

sebnega podpornega sklada. Vsak mesec zaključijo poslovalnice svoje knjige in pošljejo zaključke osrednji blagajni. Poleg računskih zaključkov imajo poslovalnice javiti osrednji blagajni vsakomesečno število članov I. in II. razreda in število zavarovanih svojcev, ločeno po višini prispevkov, nadalje število novih članov in zavarovancev, vsoto plačanih prispevkov in izdanih podpor, nadalje narastlih stroškov za zdravnika in zdravila ter bolnice po predpisanih formularih z vsemi potrebnimi pojasnili.

2.) Osrednja blagajna vodi svoje knjige po pravilih trgovskega knjigovodstva in jih zaključuje na koncu vsakega koledarskega leta.

3.) Računski zaključek mora izkazati vse dohodke in izdatke blagajne in njenih poslovalnic na račun blagajne, nadalje vse dohodke in izdatke osrednjega podpornega sklada in posebnih podpornih skladov poslovalnic in uspeh poslovanja v «računu dobička in izgube», v «računu imovine» pa vsa aktiva, imovino in terjatve in vse dolgove blagajne ter njenih poslovalnic po sledeči šemi:

A. Račun dobička in izgube.

I. Dohodki:

- Čista imovina začetkom poslovnega leta:
 - rezervni sklad,
 - osrednji podporni sklad,
 - podporni skladi poslovalnic.
- Predpisane članarine in prispevki za poslovno leto:
 - članarine,
 - prispevki za osrednji podporni sklad,
 - prispevki za podporne sklade poslovalnic.
- Donos naloženih glavnice:
 - obresti vlog v denarnih zavodih,
 - obresti vrednostnih papirjev,
 - čisti donos nepremičnin,
 - obresti hipotekarnih posojil,
 - druge obresti imovine osrednje blagajne,
 - obresti posebnih podpornih skladov poslovalnic.
- Drugi prejemki:
 - plačane pristopnine,
 - darila in volila (z naznako večjih zneskov),
 - kurzni dobički: a) realizovani, β) knjiženi,
 - kazni,
 - ostali prejemki (z naznako večjih zneskov).

II. Izdatki:

- Zakonite denarne dajatve:
 - boleznine,
 - porodnine,
 - posmrtnine: a) članov, β) svojcev.
- Stroški zdravljenja:
 - zdravniški stroški,
 - stroški zdravil,
 - stroški bolnic: a) za člane, β) za svojce,
 - stroški zdravilišč.
- Izredne podpore:
 - trajne podpore v onemoglosti in starosti,
 - enkratne podpore iz osrednjega podpornega sklada,
 - enkratne podpore iz podpornih skladov poslovalnic.

4. Upravni stroški:

- a) osebni upravni stroški osrednje blagajne,
- b) stvarni upravni stroški osrednje blagajne,
- c) osebni upravni stroški poslovalnic,
- č) stvarni upravni stroški poslovalnic.

5. Razni izdatki:

a) odpisi:

- a) na prispevkih v zastanku (ločeno: članarine, prispevki za osrednje in za poslovalnične podporne sklade),
- β na inventarju,
- γ) na nepremičninah,
- δ) drugi,

- b) kurzna izguba: a) realizovana, β) knjižna,
- c) drugi izdatki (z naznako večjih zneskov).

6. Čista imovina na koncu poslovnega leta:

- a) rezervni sklad,
- b) osrednji podporni sklad,
- c) podporni sklad poslovalnic.

B. Računi imovine.

I. Aktiva:

- 1. Gotovina koncem leta;
- 2. vložki v hranilnicah in denarnih zavodih (z navedbo imena zavoda in obrestne mere),
- 3. vrednostni papirji (z navedbo nominalne vrednosti, oznake papirjev in prodajne kurzne vrednosti):
 - a) skupna kurzna vrednost,
 - b) tekoče obresti;
- 4. nepremičnine (brutto-vrednost brez odbitka dolgov);
- 5. hipotekarna posojila (z navedbo cenilne vrednosti zastavljenih nepremičnin in bremen, ki imajo prednost pred hipotekarnim posojilom specializirano);
- 6. drugi dolžniki (s specializacijo večjih postavk); (Nadaljevanje sledi.)

Razno.

Postopanje pri izpremembi pravil. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, je z odlokom z dne 10. novembra t. l., št. 7187/24, odločilo glede postopanja pri izpremembi pravil naslednje: «Vsem obrtnim oblastvom I. stopnje! Z ozirom na težkoče, predlagati pri vsakem spreminjevanju pravil običajno število primerkov pravil, je obvestiti vse obrtne zadrage tamošnjega okoliša, da zadostuje v vsakem slučaju spreminjanja pravil, če zadrage v svrhu odobritve sprememb predložijo samo zahtevano število prepisov dotičnih paragrafov, ki imajo biti spremenjeni. Vsak prepis je označiti kot „Dodatek k pravilom zadruge“, odobrenim naposled z odlokom“ Dalje je opozoriti zadrage, da so zadrage vloge in priloge v zmislu čl. 5., toč. 4., zak. o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923., Ur. l. št. 368, kolekovanja proste. Prošnji za odobritev pravil je vedno priložiti tudi overovljen prepis zapisnika obšnega zbora, na katerem se je sklepalo o spremembi pravil. Glede prizivne pravice je opozoriti vse tamošnje zadrage, da je v zmislu § 116. c. o. r. za vlaganje priziva legitimirano le zadržno načelstvo (odnosno obšni zbor), ne pa zadržni načelnik sam. Prizivu je vselej priložiti izveček iz zapisnika seje, na kateri se je sklenilo vložiti priziv. — Dr. Marn I. r.»

Uvedba zavarovanja za onemoglost, starost in smrt.

Po določilih zakona o zavarovanju delavcev se ima najkasneje s 1. julijem 1925. uvesti invalidsko zavarovanje za onemoglost, starost in smrt, ki bo naložilo naši industriji, obrtu in trgovini poleg že obstoječih, jedva znosljivih socialnih bremen nove velike dajatve. Brez ozira na to, da bi moglo tudi še tako neznatno povišanje dosedanjih socialnih bremen resno ogroziti celokupno našo podjetnost in produkcijo, bi bilo tudi že samo izvajanje novega zavarovanja v tehničnem oziru skoro neizvedljivo. Celokupna naša pridobitnost se že izza uvedbe novega zakona o zavarovanju trudi, da bi težkoče v organizaciji tega zavarovanja odstranila, da bi poslovanje nosilcev zavarovanja poenostavila in pocenila ter spravila vsaj deloma v sklad z zahtevami, ki jih narekujejo sedanja gospodarska struktura in socialne razmere naše države. Uvedba novega zavarovanja bi te že do sedaj v organizaciji socialnega zavarovanja obstoječe težkoče samo še povečala, in zato je zbornični član g. E. Franchetti na zadnji plenarni seji Trgovske in obrtniške zbornice predlagal, naj zbornica podvzame potrebne korake, da se ne pristopi do izvajanja zavarovanja za onemoglost, starost in smrt dotlej, dokler se zahtevam, ki jih je stavila zbornica glede poenostavitve in pocenitve bolniškega in nezgodnega zavarovanja ne ugotovi v polni meri, ker bi sicer to moglo imeti nedogledne posledice za naše gospodarstvo in bi obenem tudi ogrozilo celokupno že obstoječo stavbo socialnega zavarovanja.

Zamenjava neuporabljenih novčanic. Finančna uprava je v septembru t. l. omejila zamenjavo novčanic po 50 par in po 1 Din in odredila, da se smejo zamenjavati samo takrat, kadar so popolnoma neuporabljive in še takrat samo iz zaloge iz prometa vzetih novčanic, ki so še sposobne za kroženje. Ker je ravno novčanic po 50 par in po 1 Din veliko v prometu in je od njih večina v takem stanju, da ni več porabna za kroženje, je Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani vložila na ministrstvo financ prošnjo, da se za olajšanje denarnega prometa znova dovoli državnim blagajnicam izmenjavanje za kroženje nesposobnih enodinarskih in nižjih novčanic, hkrati pa prepreči prehitro obrabo teh novčanic s tem, da se izda zadostno število petdinarskih novčanic, za nižje enote pa kovan drobiž. Na to vlogo je ministrstvo zbornici sporočilo, da je odredilo natis novih novčanic po 1 Din in po 50 par, ki pridejo v doglednem času v promet in da je podvzelo vse potrebne korake za izdajo kovanega drobiža. Glede petdinarskih bankovcev je ministrstvo sporočilo, da je Narodna banka naročila večjo količino petdinarskih bankovcev, ki pridejo kmalu v promet.

Produkcija žganja za lastno uporabo. Po zakonu je dovoljeno v svrhu proizvodnje žganja za lastno potrebo kupiti sirovine, in sicer jih smejo kupiti: obitelji do petih članov 1000 kg, obitelji preko petih članov 1600 kg, preko desetih članov 2000 kg. V število obitelji članov pa se računajo samo oni člani, ki so stari preko 18 let, ker le ti imajo pravico na žganje brez plačanja trošarine. Vse te osebe, ako kupijo večjo količino sirovin in tropin, kakor je gori označeno, morajo za proizvodnjo žganja plačati trošarino.

Naša pomorska trgovina. V naših pomorskih pristaniščih je dosegel obalni promet leta 1921. 3,152.000 ton, leta 1922. 3,713.000 ton in leta 1923. 3,837.000 ton raznega blaga. Izvoz je znašal leta 1921. 322.000 ton, leta 1922. 1,231.000 ton in leta 1923. 1,283.000 ton, uvoz pa leta 1921. 2,544.000 ton, leta 1922. 6,950.000 ton in leta 1923. 7,614.000 ton. Po pristaniščih se razdeli promet nastopno: Bakar 581.000 ton, Bar 110.000 ton, Gruž 1,472.000 ton,

Korčula 38.000 ton, Kotor 71.000 ton, Makarska 65.000 ton, Metković 1.231.000 ton, Senj 174.000 ton, Split 6 milijonov 179.000 ton, Sušak 104.000 ton, Šibenik 1.561.000 ton in ostala pristanišča 1.124.000 ton.

Kako spoznamo kakovost kave? Ako je kava dobra, spoznamo najbolje, če vržemo nekoliko zrnjev v kozarec, napolnjen s čisto vodo. Če padejo zrna na dno, je to dokaz, da je kava dobra in zrela, če plavajo po vrhu, pomeni, da zrnja niso zrela. Pri tem se lahko tudi prepričamo, ali je kava barvana. Barvana kava ima neprijeten duh in je lahko škodljiva. Zato se priporoča, da vsako kavo pred praženjem operete, potem pa posušite in šele nato pražite. Pri praženju je treba zelo paziti, da se ne oprazi preveč ali prehitro. Med praženjem moramo večkrat vzeti kavo z ognja, jo mešati in pustiti, da se malo ohladi. Ko postanejo zrnja svetlorjava, je kava oprazena. Preveč kave naenkrat ne praži, ker se izdiši. Zaradi tega je priporočljivo, da jo vsakokrat zmeljete le toliko, kolikor jo ravno rabite.

Ukrepi italijanskega ministrstva glede izdelovanja moke in kruha. Z ozirom na velik porast cen za moko in kruh je italijanski minister narodnega gospodarstva razposlal prefektom daljšo okrožnico, v kateri pravi: Znanje so razmere žitne aprovizacije za tekoče leto, tako pravi okrožnica. Slaba domača letina, ki jo opazujemo letos tudi v izvozajočih deželah, je vzrok podražitve žitne cene in s tem tudi kruha. S tem vprašanjem se je pečal tudi ministrski svet na svoji zadnji seji in je izdal tozadevno naslednje ukrepe: Odstotek presejane moke se bo moral zvišati, t. j. od sedaj naprej se bo morala uporabiti pri izdelovanju kruha vsa moka, ki jo vsebuje žito. Vlada hoče in zahteva, da se vsa moka, katero je možno pridobiti iz žita, uporabi pri izdelovanju kruha. Sedaj se pri mletju žita odstranjuje običajno precejšen odstotek moke samo zaradi tega, ker je bolj temna, čeprav je zelo dobra za prehrano. Uporaba žita na način, ki ga ukazuje vlada, predvideva izdelavo tipa moke, ki bo nastal — poleg višjih vrst najfinejše moke — iz mešanice že imenovane črne moke s svetlejšo. Tako bo mogoče izdelavanje ljudskega kruha, katerega obliko bodo določila krajevna občinska oblastva in ki bo, v kolikor se tiče prebave in hranilne vrednosti, ravnotako dober kot je beli kruh, čeprav bolj črn. Da ne bo pri izdelovanju nove vrste kruha nikakih zlorab, je smatrala vlada za potrebno, da določi meje, katerih ne smejo prekršiti izdelovalci moke in kruha. Ljudski kruh ne bo smel poleg drugih prepovedanih snovi vsebovati po odstranitvi sedijevega kloruza 1-20 % pepela, ravno tako ne bo smela suha snov vsebovati nad 0-70 % celuloze. Moka za izdelovanje ljudskega kruha ne bo smela imeti več kot 1-15 % pepela, za izdelovanje belega kruha pa 0-70 % pepela in 0-20 % celuloze. Analitična kontrola bo poverjena le onim zavodom, ki bodo najbolj pripravljeni za tako delo, za katero bodo tudi jamčili.

Vpliv Amerike na žitne cene v srednji Evropi. Prejšnja leta so le cene ameriške pšenice vplivale na evropska tržišča, letos pa vplivajo tudi cene drugih žitnih vrst. V zadnjem času se je v Ameriki posebno izdatno podražila rž, kar je marsikoga zapeljalo, da si je nabavil večjo zalogo, kajti do danes še ni ugotovljeno, ako je svetovna letina rži res tako slaba kakor se domneva. Svetovna letina do sedaj še ni številčno ocenjena. Višja žitna izdatnost bo gotovo nekoliko omilila slabejšo letino. V novembru t. l. se prične žetev v Argentini, ki bo prav dobra, ako bo še naprej ugodno vreme. Tudi v Avstraliji, kjer se je letos posejalo 5 % več žita nego lani, se obeta ugodna letina. Zato smemo pričakovati, da se bodo žitne cene v doglednem času ustalile. Evropa kupuje dan za

dnev ogromne množine žita v Evropi; dnevni nakupi se cenijo na eden do dva milijona bušljev (1 bushel = 35-24 l).

Ruski proračun za leto 1924./1925. Sokolnikov je izjavil nekaterim časnikarjem glede ruskega proračuna za leto 1924./1925. sledeče: Proračun sovjetske Rusije za leto 1924./1925. bo znašal 2 milijardi in 91 milijonov. Lansko leto je znašal le 1 milijardo in 913 milijonov. Letošnji proračun se je moral zvišati zaradi slabe letine, da se podeli potrebnim poljedelcem znatne podpore v agrarne svrhe.

Elektrifikacija japonskih železnic. Na Japonskem izdeluje sedaj posebna komisija načrt za elektrifikacijo železnic. Parlament je za ta namen potrebni kredit že dovolil. Najprej se hoče urediti 500 km dolga proga Tokio-Akaši. Za preureditev je proračunjenih brez lokomotiv 22 milijonov jenov. Električne lokomotive se izdelujejo doma. Ena teh lokomotiv, izdelana po načrtu domačih inženjerjev, se je na poizkusni vožnji izkazala za popolnoma uporabljivo.

Bogata žetev v Avstraliji. Avstralska vlada je brzojavila mednarodnemu zavodu za poljedelstvo, da obeta žito v državah Galles in Viktorija bogato žetev. Navedeni državi pridelujeta navadno dve tretjini celokupne produkcije v Avstraliji.

Podaljšanja delovnega časa v Rusiji. Strokovna internacionala v Amsterdamu poroča, da je sklenila sovjetska vlada z ozirom na padanje produkcije v ruski industriji, podaljšati delovni čas za eno uro.

Prva sovjetska banka v inozemstvu. V Carigradu se je osnovala prva sovjetska banka v inozemstvu kot podružnica «Ruske komercijelne banke». Banki je namen, da privabi inozemski kapital za pospeševanje izvoznih in uvoznih operacij sovjetske unije.

Razstava v Milanu leta 1928. Pripravlja se velika narodna razstava ogromnega obsežja v Milanu za leto 1928. Običajni vzorčni semenj ostane takrat odprt dalje časa nego navadno v drugi polovici aprila in bo tak, kakor vsako leto, poleg tega pa bo narodna razstava. Italija hoče pokazati svojo povojno gospodarstvo.

Popravljanje dunajskih hiš. Dunajski hišni posestniki iščejo pri denarnih zavodih v zadnjem času v vedno večjem številu kredite za popravljanje hiš. Običajno se jim ti krediti dovoljujejo proti 21%nim obrestim in proti odplačilu tekom petih let, in sicer v desetih polletnih obrokih. Posestniki zvišajo iz tega naslova najemnino, za kar izkušajo, ako jim ni mogoče doseči z najemniki sporazuma, dobiti oblastveno odobritev.

Rusija zviša izdatke za vojsko. V novem sovjetskem proračunu so izdatki za vojsko v letu 1924. in 1925. zvišani za 22 milijonov rubljev. Medtem ko je proračun za rdečo armado in mornarico v preteklem letu znašal 356 milijonov zlatih rubljev, znaša sedaj 378 milijonov (okoli sedem milijard lir).

Naval Amerikancev na Evropo. Kakor pišejo ameriški listi, je prišlo v teku letošnjega poletja 300.000 Amerikancev v Evropo. Ta naval ima poseben pomen. «Tribuna» iz Chicage piše, da so popotniki prinesli nič manj kot 300 milijonov dolarjev v Evropo. Večji del njih je šel v Švico, Italijo, na Francosko in v Belgijo in da se je manjšina obrnila proti Avstriji, Češkoslovaški in na Balkan; le pičlo število jih je šlo v Nemčijo, to pa baje zato, ker je v Nemčiji velika draginja.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Ljubljanska posojilnica

r. z. z. o. z.

v novopreurejenih prostorih v Ljubljani

Mestni trg šte. 6

obrestuje vloge na hranilne knjižice
in tekoči račun najugodnejše ter spre-
jema v inkaso fakture in cesije terjatev.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslopu).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in 548.

Obrestovanje vlog, nakup in
prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papirjev, deviz in valut, borzna
naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic
in kuponov, nakazila v tu- in
inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne surhe po iz-
rednih pogojih, pospešuje ustanov-
ljanje obrtnih in industrijskih podjetij,
izvršuje vse bančne transakcije
najkulantnejše. Vloge na knjižice in na
tekoči račun se obrestujejo počenši s
1. novembrom 1922. za pol odstotka
višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica:

Din 50,000.000.-

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000.-

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice
Celje
Crnomelj
Kranj

Logatec
Maribor
Metković
Novi Sad
Trst

Ptuj
Sarajevo
Split
Gorica

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**